

*Jämsän kaupungin ja
Jämsänkosken kaupungin
yhdistyminen*

**HALLINNON JA PALVELUIDEN
JÄRJESTÄMISSUUNNITELMA**

SISÄLLYSLUETTELO

SISÄLLYSLUETTELO	2
JOHDANTO	3
1. VÄESTÖ-, PALVELUTARVE- JA KEHITTÄMISANALYYSIT	4
1.2 VÄESTÖ-, PALVELU- JA HENKILÖSTÖTARVEANALYYSI 2015 JA 2025	4
1.2.1 Väestö	4
1.2.3 Rekrytointitarve	6
1.2.4 Johtopäätökset uudessa Jämsässä	6
1.3 ELINKEINO- JA YHDYSKUNTARAKENNEANALYYSI 2015 JA 2025	7
2. ELINVOIMAN KEHITTÄMINEN	9
2.1 ELINKEINOT JA TYÖLLISYYS	9
2.2 MAANKÄYTTÖ JA ASUMINEN	10
2.3 LIIKENNEVÄYLÄT JA JOUKKOLIIKENNE	10
3. TALOUDEN TURVAAMINEN	11
3.1 MENOJEN JA TULOJEN KEHITYS	11
3.1.1 Jämsä-Jämsänkoski	12
3.1.2 Johtopäätökset talouden kehityksen osalta	15
3.2 OMAISUUDEN JA KIINTEISTÖJEN JÄRJESTELYT	15
4. HENKILÖSTÖ	15
4.1. HENKILÖSTÖ MUUTOKSESSA	15
4.2. HENKILÖSTÖN KEHITTÄMINEN	16
4.3. YHTEISTOIMINTA HENKILÖSTÖN KANSSA	16
5. HALLINTORAKENTEEN MUUTOKSET JA DEMOKRATIAN VARMISTAMINEN	16
5.1 YHTEISTOIMINTA-ALUE	16
5.2 LAAJAN VÄESTÖPOHJAN ALUE	17
5.3 POLIITTINEN JOHTAMINEN JA KUNTALAISTEN OSALLISTUMINEN	17
5.4 JOHTAMISEN JÄRJESTÄMINEN	17
6. PALVELUJEN JÄRJESTÄMINEN	18
6.1 PERUSTERVEYDENHUOLTO JA SOSIAALIPALVELUT	18
6.1.1 Palvelujen järjestämisen tavoitteet ja periaatteet	18
6.1.2 Palvelujen järjestäminen uudessa kaupungissa	18
6.1.3 Toimintojen yhdistyessä saavutettava toiminnallinen ja taloudellinen hyöty	20
6.2 SIVISTYS-, KULTTUURI- JA VAPAA-AJAN PALVELUT	21
6.2.1 Palvelujen järjestämisen tavoitteet ja periaatteet	21
6.2.4. Palvelujen järjestäminen uudessa kaupungissa:	22
6.2.5. Toimintojen yhdistyessä saavutettava toiminnallinen ja taloudellinen hyöty	23
6.3 TEKNISET PALVELUT	24
6.3.1 Palveluiden järjestämisen tavoitteet ja periaatteet	24
6.3.2 Palvelujen järjestäminen uudessa kaupungissa	25
6.3.3 Toimintojen yhdistyessä saavutettava toiminnallinen ja taloudellinen hyöty	26
6.4 HALLINTO JA TUKIPALVELUT	26
6.4.1 Palvelujen järjestämisen tavoitteet ja periaatteet	26
6.4.2 Palvelujen järjestäminen uudessa Jämsän kaupungissa	27
6.4.3. Toimintojen yhdistyessä saatava taloudellinen ja toiminnallinen hyöty	28
6.5 KAUPUNGIN STRATEGINEN SUUNNITTELU JA -MAANKÄYTTÖ	28
6.6 RUOKAPALVELUT	28
6.6.1. Palvelujen järjestämisen tavoitteet ja periaatteet	28
6.6.2. Palvelujen järjestäminen uudessa kaupungissa	28
6.6.3. Toimintojen yhdistyessä saavutettavat toiminnallinen ja taloudellinen hyöty	29
6.7. VESILAITOS	29
6.7.1. Palvelujen järjestämisen tavoitteet ja periaatteet	29
6.7.2. Palvelujen järjestäminen uudessa kaupungissa	29
6.7.3. Toimintojen yhdistyessä saavutettavat toiminnallinen ja taloudellinen hyöty	30

JOHDANTO

Jämsän ja Jämsänkosken kaupungit ovat käyneet kaupunkien strategiseen yhdistymiseen tähtäävät neuvottelut syksyn 2007 aikana. Tämä suunnitelma sisältää kaupunkien yhdistymissopimukseen liitettävän kuntajakolain mukaisen hallinnon ja palveluiden järjestämissuunnitelman. Suunnitelman jäsenyyksen perustana on näkemys siitä, että kunnan on oltava kehittämiseen pyrkivä strateginen kokonaisuus. Kehittäminen pitää sisällään palveluiden, yhdyskuntarakenteen ja elinkeinojen kehittämisen. Suunnitelmassa on menty pidemmälle kuin laki edellyttää. Kehittäminen perustuu paitsi näkemyksiin perustuviin strategisiin valintoihin, myös kehitystrendeihin pohjautuvaan ennakkointiin. Suunnitelmalla jäsennetään ja ymmärretään muutosten välttämättömyyttä ja tavoitellaan syvälistä sitoutumista ja kokonaisvaltaista kehittämistä.

Suunnitelman peruslinjaukset on päätetty Jämsän ja Jämsänkosken valtuustoissa Paras -hankkeen linja-asiakirjaa hyväksyessä. Paras -hankkeessa oli myös Kuhmoisten kunta mukana, mutta yhdistymisprosessiin se ei lähtenyt mukaan. Tässä suunnitelmassa Kuhmoinen on mukana mainintoina sosiaali- ja terveystoimen osalta, koska lainsäädäntö edellyttää näillä toimialoilla vähintään n. 20 000 asukkaan väestöpohjaa, johon uuden Jämsän asukasluku riittää, mutta Kuhmoisten ei.

Kaikkien linjausten päämääränä on kustannustehokkaan ja asiakassuuntautuneen palvelujärjestelmän luominen uuteen Jämsän kaupunkiin sekä yleinen kehittäminen. Yhdistymisessä tavoitellaan tasavertaisten kuntien yhteenliittymisellä toteutettavaa elinvoimaista, kasvuhakuista, ja innovatiivista kaupunkia, jonka julkiset palvelut ovat laadukkaita ja kustannustehokkaita ja joka on strategiasuuntautuneesti verkottunut. Hallinnon ja palveluiden järjestämissuunnitelmalla myös täydennetään yhdistymissopimusta, jossa on haluttu sopia suuremmista kokonaisuuksista. Visio ja strategiset linjaukset on kirjoitettu sopimukseen.

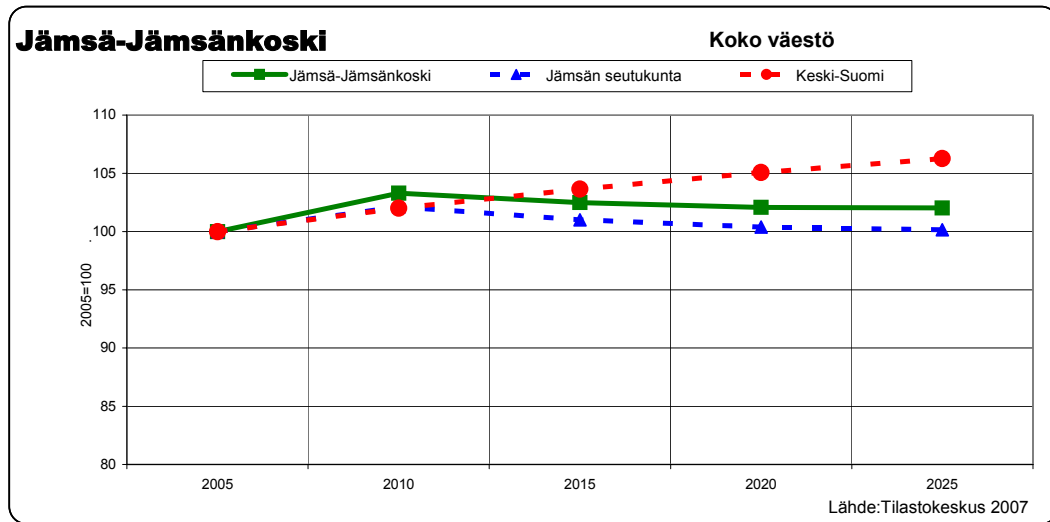
Suunnitelman on esittänyt kaupunginvaltuustoille kaupunkien valitsema neuvotteluryhmä. Henkilöstö on ollut mukana ohjausryhmässä linjauksia laadittaessa Paras -hankkeessa sekä erilaisten kaupunkien yhteisten ja erillisten foorumeiden kautta myös yhdistymissopimusta laadittaessa. Neuvotteluryhmän tukena on ollut hallintokuntien johtavista viranhaltijoista muodostetut työryhmät.

1. Väestö-, palvelutarve- ja kehittämisanalyysit

1.2 Väestö-, palvelu- ja henkilöstötarveanalyysi 2015 ja 2025

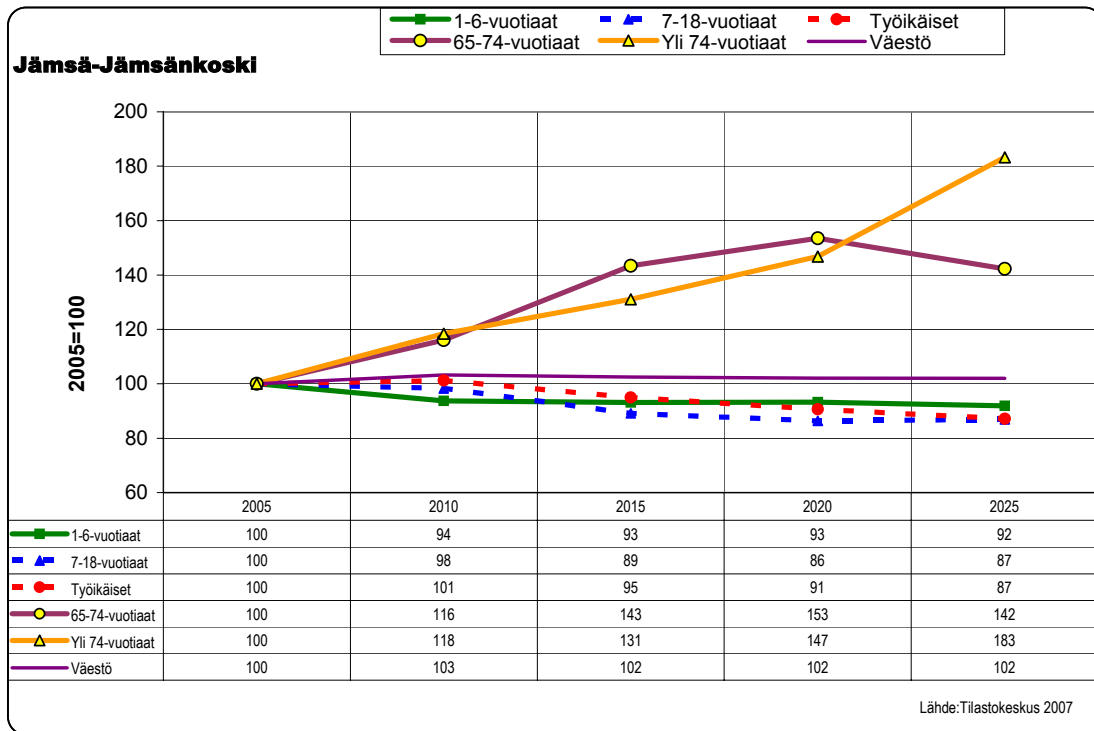
1.2.1 Väestö

Seuraavasta kuvassa on esitetty yhteenlaskettuna Jämsän ja Jämsänkosken kaupunkien väestöennuste vuoteen 2025. Väestömäärä laskee vuosivälillä 2010 - 2025 hieman. Vuonna 2010 väestömäärän arvioidaan olevan n. 23 400 ja vuonna 2025 n. 23 100.

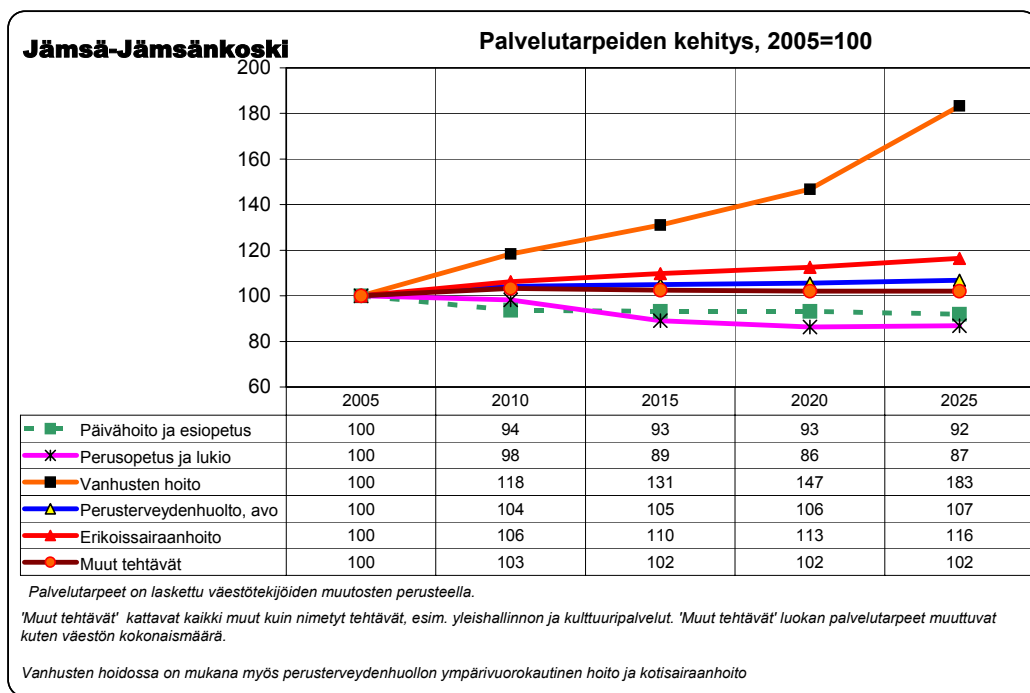
		2005	2010	2015	2020	2025
Jämsä-Jämsänkoski	Asukkaita	22 654	23 402	23 220	23 126	23 113
	2005=100	100	103	102	102	102
Jämsän seutukunta	Asukkaita	25 459	25 999	25 715	25 558	25 500
	2005=100	100	102	101	100	100
Keski-Suomi	Asukkaita	267 902	273 288	277 666	281 506	284 685
	2005=100	100	102	104	105	106

Kuva 1. Jämsä-Jämsänkoski väestöennuste

Kuva 2. Jämsä-Jämsänkoski ikäryhmittäiset väestöennusteet

Ikäryhmittäin jaotelluista väestöennusteista (kuva 2) havaitaan, että yhteenlaskettu vanhusten määrä (yli 75 -vuotiaat) kasvaa vuoteen 2025 mennessä erityisen voimakkaasti (+ 80 %) verrattuna vuoteen 2005. Vanhusten määrän kasvu on hieman vähäisempää Jämsän seutukunnassa (+72 %). Työikäisten määrän lasku on vähäisempää kuin Jämsän seutukunnassa (-15 %), mutta voimakkaampaa kuin koko Keski-Suomen maakunnassa (-8 %) vuoteen 2025. Kouluikäisten määrä laskee samantyyppisesti ja pienten lasten määrä hieman loivemmin (-8 %).

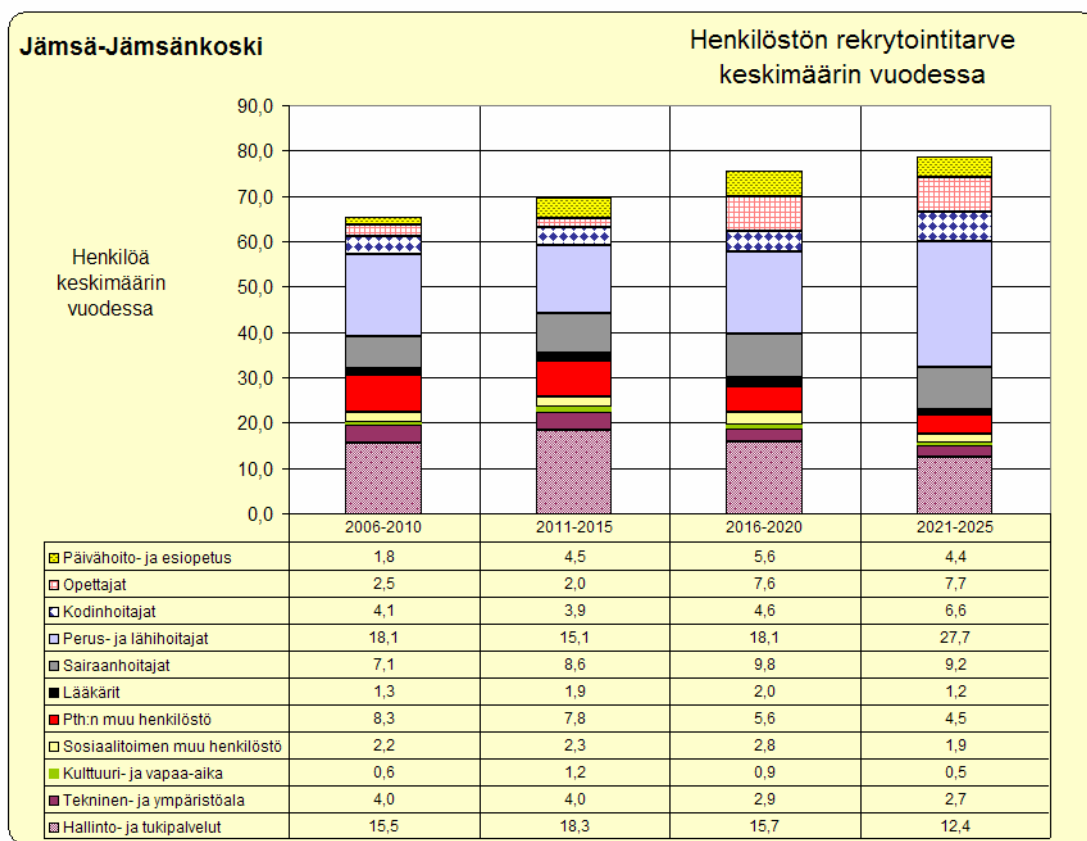

Kuva 3. Palvelutarpeiden kehitys Jämsä-Jämsänkoskella

Palvelutarpeiden kehitys on laskettu väestökijöiden muutosten perusteella. Palvelutarve kasvaa merkittävästi vanhusten hoidossa ja hieman erikoissairaanhoidossa. Lasten ja nuorten palveluissa palvelutarpeen kysyntä laskee hieman. ”Muut tehtävät” pitää sisällään esim. yleishallinnon ja kulttuuritoimen palveluita, ja niiden tarpeen ennakoidaan pysyvän nykyisellä tasolla.

1.2.3 Rekrytointitarve

Eläköitymisennusteet osoittavat, että tulevaisuudessa suurempi haaste on pätevän henkilöstön saatavuus kuin se, että henkilöstöä olisi liikaa. Vuoden 2005 lopussa Jämsä-Jämsänkosken henkilöstömäärä (KuEL+VEL ilman pelastushenkilöstöä, sisältää Jämsän seudun terveydenhuollon ky:n henkilöstön) oli 1889, vuonna 2025 tarve olisi laskelman mukaan 2157 henkilöä. Rekrytointitarve kasvaa tasaisesti vuoteen 2025. Rekrytointitarpeen osalta huippuvuosi on ennusteen mukaan 2022, jolloin tarve olisi 94 henkilöä (vuonna 2006 rekrytointitarve oli laskennallisesti 68 henkilöä). Kuva alla.

Kuva 4. Jämsän ja Jämsänkosken henkilöstön rekrytointitarve ammattiryhmittäin (keskimäärin vuodessa)

1.2.4 Johtopäätökset uudessa Jämsässä

Keski-Suomen maakunnan väkiluvun on ennakoitu kasvavan n. 9800 henkilöllä vuoteen 2015 mennessä, kun taas Jämsän seutukunnan väestömäärän on ennakoitu laskevan n. 250 henkilöllä samaan aikaan. Tämä tarkoittaa maakunnan sisällä tapahtuvaa muuttoa Jyvässeudulle. Tämä kehitys pitää pystyä muuttamaan eli pitämään asukkaat ja kääntämään asukasvirta toisin päin.

Samalla nuorten ikäluokkien osuus vähenee ja demografinen huoltosuhde heikkenee muuta maakuntaa nopeammin. Tämä tarkoittaa sitä, että työikäisten määrä on saatava kasvuun seutukunnalla, mistä seuraa myös nuorempien ikäluokkien kasvua.

Strategisten linjausten toteuttaminen edellyttää myös sitä, että hyvin koulutettua ja hyvätuloista väestöä on saatava lisää seudulle. Muuttoliikkeen kääntäminen muuttotappiosta muuttovoitoksi vaatii lisää työpaikkoja sekä panostuksia hyviin asuinpaikkoihin ja valinnanmahdollisuuksiin omistus- ja vuokra-asunnoissa.

Vaikka linjausten toteuttamisessa onnistuttaisiin hyvin, on selvää, että vanhoille ihmisille suunnattujen palveluiden volyymin ja tuotantotapojen kehittämistä tarvitaan, koska koko maassa ja Keski-Suomen maakunnassa vanhusten suhteellinen osuus väestöstä kasvaa.

Palvelutarpeen väheneminen nuorille ikäluokille suunnatuissa palveluissa ei kata sitä kasvua, mikä seuraa väestön vanhenemisesta. Tästä seuraa tarve hoitaa sosiaali- ja terveyspalvelut entistä kustannustehokkaammin. Sosiaali- ja terveyspalveluiden saumattomien hoitoketjujen rakentaminen yhdessä hallinnollisessa kokonaisuudessa on välttämätöntä, jotta saadaan aikaan riittävä kustannustehokkuus. Samalla on mahdollista parantaa laatua siten, että asiakkaan juoksuttaminen palvelupaikasta toiseen vähenee.

Väestörakenteen muutos edellyttää palveluiden kokoamista myös koulutuspalveluissa. Toisen asteen koulutus on puitelain mukaan järjestettävä vähintään n. 50 000 asukkaan väestöpohjalla. Lukiokoulutuksen kokoaminen taas on välttämätöntä riittävien valintamahdollisuuksien ja kustannustehokkuuden takia.

Vuoden 2005 tasolla henkilöstön uusiutuminen on edellyttänyt seudulla n. 45 henkilön rekrytointia vuodessa kunnallisten palveluiden tuottamiseen. Tämä määrä kasvaa n. 75 henkilöön vuodessa vuodesta 2010 eteenpäin painottuen sosiaali- ja terveydenhuollon vakansseihin. Trendi johtuu paitsi henkilöstön ikärakenteesta myös palvelutarpeen kasvusta. Kun otetaan huomioon, että koko maassa vallitsee samankaltainen tilanne, on todennäköistä, että työvoimapulaa on odotettavissa erityisesti hoiva-aloilla.

Johtopäätöksenä on ensinnäkin se, että henkilöstötarpeen kasvua on yritettävä rajoittaa poistamalla kaikki tehokkuuden esteet kaikilla toimialoilla. Tämä tarkoittaa palveluiden kokoamista, palveluprosesseiden tehostamista, helpottavan tekniikan laajamittaista hyödyntämistä, joustavaa hallintoa, käyttöasteiden mahdollisimman lähelle 100 % saattamista ja kumppanuutta yksityisten palveluiden tuottajien kanssa. Lisäksi Jämsän seudun houkuttelevuus asuinpaikkana ja työnantajana on oltava hyvä.

1.3 Elinkeino- ja yhdyskuntarakennepolitiikka 2015 ja 2025

Yhdistyneen Jämsän ja Jämsänkosken vahvuudet elinkeinoelämässä jaetaan elinkeinostrategiassa kolmeen luokkaan. Nämä ovat maailmaluokan-, Suomen- ja maakuntatason vahvuudet. Maailmaluokan vahvuudet v.2015 ovat:

- paperiteollisuuden osa-alueet
- metsätalouden koulutus
- komposiittialan tuotannon osa-alueet
- matkailuala

Paperi- ja komposiittiteollisuutta on muuallakin ja uuden Jämsän kilpailukyky näillä aloilla perustuu siihen, että jotkut osa-alueet ovat maailman huippuja. Metsätalouden koulutus on selkeä vahvuus ja on mahdollista kehittää siitä tuottavaa liiketoimintaa ja kansainvälistä ylivoimaa. Matkailuala on kehittyvä toimiala ja sen laadun kehittämällä voidaan päästä kansainväliselle huipputasolle.

Vahvuudet Suomen mitassa v. 2015 ovat:

- ympäristöteknologia
- pk-yrityspuisto
- Jamk:n aluekehittämisyksikkö
- ammatillinen koulutus
- teollisuusbioteknologia
- kunnalliset palvelut
- kaavoitus, tonttipolitiikka, asumispalvelut
- komposiittialan koulutus
- turvallisuus
- yrityspalvelut
- alihankinnan kehittyneisyys
- liikenneyhteydet
- 3D-animaatiot
- huopatuotannon toimiala

Suomen mitassa olevat vahvuudet ovat sellaisia toimialoja ja asiakokonaisuuksia, joita ollaan voimakkaasti kehittämässä. Oletuksena on, että vuoteen 2015 mennessä kehitystyö on johtanut näiden kohdalla siihen, että ne ovat ylivoimatekijöitä kansallisesti.

Maakunnalliset vahvuudet ovat v. 2015:

- kulttuuritarjonta
- liikuntapalvelut
- yksityiset ja julkiset hyvinvointipalvelut
- yksityinen palvelusektori
- aktiivinen järjestötoiminta

Maakunnalliset vahvuudet ovat sellaisia, joista on mahdollisuus kehittää lupaavasta alusta maakunnallisia ylivoimatekijöitä.

Yhdyskuntarakenteeltaan uusi Jämsä on monipuolinen. Jämsän ja Jämsänkosken taajamat muodostavat kaupungin ytimen. Jämsän keskusta on kaupallinen ja hallinnollinen keskus ja Jämsänkoskella on teollisuuden lisäksi runsaasti haluttuja asuinpaikkoja. Myös Jämsänkoskella on kohtuullisesti kaupallisia palveluita.

Yhdyskuntarakenne on varsin hajanainen, Jämsän ja Jämsänkosken keskustojen väli on vain 7 km, mutta Länkipohjan taajama ja Hallin taajama ovat n. 25 km:n päässä Jämsästä, Koskenpään taajamaan Jämsänkoskelta on n. 20 km. Lisäksi alueella on lukuisia kyliä, joiden palveluvarustus ei ole taajamien tasoa.

Yhdyskuntarakenteen kehittämisen keskiössä ovat yhdistyneiden Jämsän ja Jämsänkosken taajamat, niiden välinen alue ja välitön ympäristö. Jämsän keskustan ja Himoksen matkailukeskuksen välistä aluetta kasvatetaan kaavoituksen ja maapolitiikan keinoin yhteen. Yhdyskuntarakenteen kehittämiseksi laaditaan koko seudun kattava yhdyskuntarakennesuunnitelma (rakenneyleiskaava),

jossa otetaan lähtökohdiksi taajamien ja kylien kehittämispotentiaalit. Niiden mukaan laaditaan taajamiin ja kyliin realistinen kehittämisohjelma, joka ohjaa kehittämistoimia.

2. Elinvoiman kehittäminen

2.1 Elinkeinot ja työllisyys

Kunnan ja seudun elinvoima on riippuvainen työtä tarjoavista ja kilpailukykyisistä yrityksistä. Kunnalla on merkittävä rooli paikallisten elinkeinoelämän edellytysten, innovatiivisten kasvuympäristöjen synnyttämisessä ja ylläpidossa sekä paikallisen osaamisen kehittämisessä. Vaikuttava elinkeinopolitiikka on kaupunkiseudulla työssäkäyntialueen kokonaisvaltaista kehittämistä, johon kuuluu myös yhdyskuntarakenteen ohjaus, hyvät julkiset ja yksityiset palvelut sekä viihtyisä elinympäristö. Palvelut ja elinkeinoelämä edellyttävät kunnossa olevia rakennuksia ja niiden ylläpitoa, uudenlaisia synergia ratkaisuja julkisten ja yksityisten toimijoiden välillä sekä liikenne- ja tietoliikenne yhteyksiä ja kestäväen kehityksen elinympäristöä.

Väestömäärältään pieni kunta voi olla haavoittuvainen arvaamattomien elinkeinoelämän muutosten kohtaamisessa. Jo yhden pienehkön yrityksen muutto kunnasta voi horjuttaa työllisyyttä. Siten sillä on vaikutuksia niin verotulojen kehitykseen kuin myös esimerkiksi sosiaalitoimen kustannuksiin. Tällaisia esimerkkejä on ollut nähtävissä eri puolilla Suomea.

Kunta voi olla keskeinen verkostojen kokoaja ja kehittämisen käynnistäjä yhdessä muiden kuntien, paikallisten yritysten ja muiden toimijoiden kanssa. Paikallisen aluetalouden elinvoimaisuus riippuu kuntien mahdollisuudesta panostaa kokonaisvaltaisesti hyvinvointiin, asumis- ja elinympäristön laatuun sekä kulttuuriin liittyviin tekijöihin, jotka yhdessä muodostavat seudusta houkuttelevan toimintaympäristön sekä asukkaiden että yritysten kannalta. Paikallisella tasolla elinkeinopolitiikkaa harjoitetaan yhä useammin seudullisesti yhtiöiden, kuntayhtymien sekä yhdistys pohjaisten kehittämiskeskusten puitteissa. Verkostoitumisen edetessä elinkeinopolitiikan toteuttamisessa tarvitaan joustavia toimintatapoja sekä eri kehitysvaiheissa oleville alueille entistä räätälöidympiä ja yksilöllisempiä ratkaisuja.

Pyrkimys alueellisen kilpailukyvyyn vahvistamiseen on synnyttänyt ja synnyttää uudenlaista elinkeinopoliittista ajattelua kunnissa. Erikoistuminen muodostaa keskeisen elementin seudullisen kilpailukyvyyn ylläpitämisessä. Erikoistumisen tavoite viittaa tarpeeseen profiloida kaupunkiseutujen elinkeino- ja osaamisalueita sellaisiksi vahvoiksi aloiksi, joilla voidaan pärjätä sekä valtakunnallisessa että maailmanlaajuisessa kilpailuympäristössä.

Uuden Jämsän tavoitteena on ns. myönteinen kierre, jonka ilmenemismuotoina ovat:

- Muuttovirran kääntäminen positiiviseksi
- Ikärakenteen vanhenemisen hidastaminen
- Ammatissa toimivan väestön vähenemisen kääntäminen lisääntymiseksi
- Suurteollisuuden kilpailukyvyyn säilyminen
- Pienten ja keski suurten yritysten määrän lisääntyminen
- Massiivisen eläkkeelle siirtymisen vähentäminen
- Jämsässä työssäkävien asuminen paikkakunnalla
- Kaupallisten palveluiden pysyminen ja kehittyminen
- Valtion laitosten ja virastojen pysyminen ja kehittyminen Jämsässä
- Verkostoitumismyönteinen asenneilmasto

TOIMENPITEET 2008 – 2013

- Jämsek Oy:n ja Jämsek –kiinteistöt Oy:n toiminnan kehittäminen
- Jyväskylän ammattikorkeakoulun Jämsän aluekehittämisyksikön kehittäminen monialaiseksi kehittämis- ja aikuiskoulutusyksiköksi
- Himoksen Master Plan -suunnitelman toteuttamisen jatkaminen
- Pk -teollisuuden parempien kehittämisedellytysten suunnittelu ja toteuttaminen
- Houkuttelevien asuinpaikkojen kaavoitus
- Taajamien keskustojen kehittäminen, tarkoituksenmukainen yhdyskuntarakenne, taajamien erilaiset funktiot
- Valtatietasoisten yhteyksien ylläpito ja kehittäminen (vt 9 ja 24)
- Junaliikenteen kehittäminen Jyväskylän ja Tampereen suuntaan
- Koulutuspalveluiden määrällinen ja laadullinen kehittäminen

2.2 Maankäyttö ja asuminen

TOIMENPITEET 2008 – 2013

Maankäytön suunnittelu

Sellaisia strategisesti tärkeitä maa-alueita, jotka ovat kunnallisessa omistuksessa, ryhdytään kaavoittamaan välittömästi. Myös kaavoitussopimuksia yksityisten maanomistajien kanssa tehdään, jotta kaikki strategiset alueet saadaan käyttöön. Valmiiden yritys- ja asumisalueiden markkinointia tehostetaan.

Uuden Jämsän yleiskaava 2020

Uuden kaupungin suunnitelmallisen kehittämisen pohjaksi laaditaan rakenneyleiskaava, jolla luodaan Jämsään vuoteen 2020 ulottuva strategiatyyppinen visio ja kehittämistavoitteet. Rakenneyleiskaavaa ei ole tarkoitus laatia oikeusvaikutteisena. Jämsänkoski – Jämsä – Himos -akselille laaditaan oikeusvaikutteinen osayleiskaava, joka ohjaa yksityiskohtaista kaavoitusta.

Jämsän seudun asumisen strategia

Asumista kehitetään siten, että seudun asukkailla on mahdollisimman paljon vaihtoehtoja omistusta ja vuokra-asumiseen. Myös erilaisia asumisen rahoitusvaihtoehtoja kehitellään. Asuntopolitiikka ja vanhustenhuolto sivuavat toisiaan erilaisten tuettujen asumismuotojen kautta.

Riittävästi laadukkaita asumistontteja, riittävä määrä vuokra-asuntoja ja eri ikäkausille sopivia asuntovaihtoehtoja järjestetään seudulle. Kesäasuntojen muuttamista vakituisiksi asunnoiksi suositetaan siellä, missä se ei aiheuta uutta palveluiden tarvetta. Asuntopolitiikassa noudatetaan seudun yleissuunnitelmaa, joka määrittelee funktiot seudun taajamille ja kylille.

2.3 Liikenneväylät ja joukkoliikenne

Alueen sijainti Jyväskylän ja Tampereen välissä sekä suorat yhteydet Lahteen ja Helsinkiin mahdollistavat pääväylien ja raideliikenneverkon käytön. Tämä näkyy myös kattavana linja-autojen ja junien vuorotarjontana Jyväskylän, Tampereen, Lahden ja Jyväskylän suuntaan.

Alueellisen liikenteen tehtävänä on täydentää tätä valtakunnallista vuorotarjontaa paikallisella liikenteellä. Paikallisen liikenteen ensisijaisena tehtävänä on mahdollistaa hyvät koulu- ja työmatkayhteydet alueella eri kuntakeskusten välillä, mutta toisaalta toimia syöttöliikenteenä alueen ulkopuolelle suuntautuvaan liikenteeseen.

Teiden ja katujen osalta toiminta keskittyy tieverkoston kunnossapitoon ja turvallisten liikenne-ratkaisujen suosimiseen. Uusien väylien rakentaminen painottuu laajenevalle Himoksen alueelle.

TOIMENPITEET 2008 – 2013

Liikennesuunnittelu

Joukkoliikenteen palvelutarjonnassa keskitytään avoimen joukko- ja linjaliikenteen käyttöön ja hyödyntämiseen, mutta huomioidaan myös muuttuva palvelu- ja asiointiliikenteen asiakkaiden ja liikenteen muuttuva toimintaympäristö.

Kutsuohjauksen ja tarpeen mukaan ajettujen vuorojen ja muuttuvien reittien mukaista liikennettä kohdennetaan hiljaisen ajan liikenteeseen aamuisin, iltaisin ja viikonloppuisin.

Synergiaetuja haetaan yhdistelemällä myös muiden julkisten tahojen, esim. sairaanhoitopiirin ja KELA:n henkilökuljetuksia yhteisiksi kuljetuksiksi.

Liikenneväylien suunnittelu

Kärkihankkeina ovat ns. Hiidenmäen alueen risteuksen rakentaminen, Jämsä-Jämsänkoski välisen Pääskysmäen tien parannus ja kevyen liikenteen väylien rakentaminen Pääskysmäen tielle ja Raasua-Valkealuomi välille. Hankkeet toteutetaan kuntien ja tiepiirien välisenä yhteistyönä

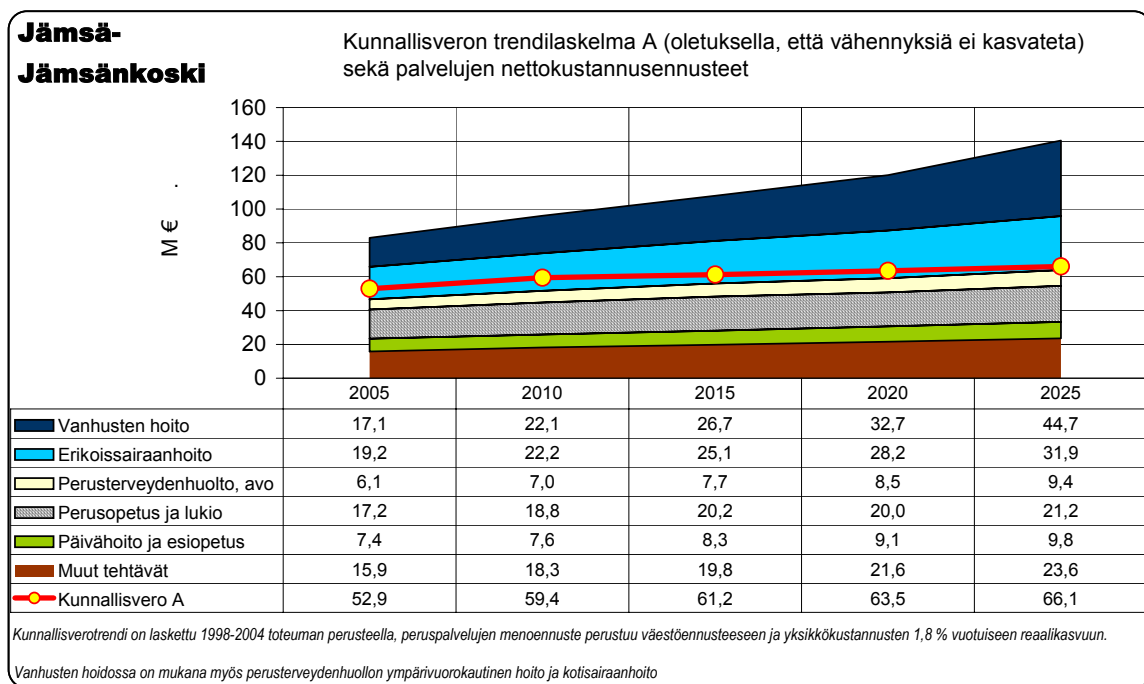
3. Talouden turvaaminen

3.1 Menojen ja tulojen kehitys

Merkittäviä tekijöitä tulevaisuudessa on kuntien vastuulla olevien palvelujen järjestämismahdollisuudet ja verotulojen saamisen edellytykset. Peruspalvelujen nettokustannusosuuden ja tuloverojen välistä suhdetta voidaan pitää tulevaisuudessa itsellisen kuntatalouden osoittimena. Seuraavissa kuvissa on tarkasteltu Jämsän ja Jämsänkosken tuloverojen kehittymistä ja eniten resursseja tarvitsevien peruspalvelujen nettomenojen muutoksia.

Yksikkökustannusten nousun on laskelmissa käytetty 1,8 prosenttia ja 2,9 prosenttia. Prosenttiluvuista 1,8 vastaa hyvinvointipalveluiden pitkäaikaista toteutunutta nousua ja 2,9 viime vuosien kehitystä.

3.1.1 Jämsä-Jämsänkoski

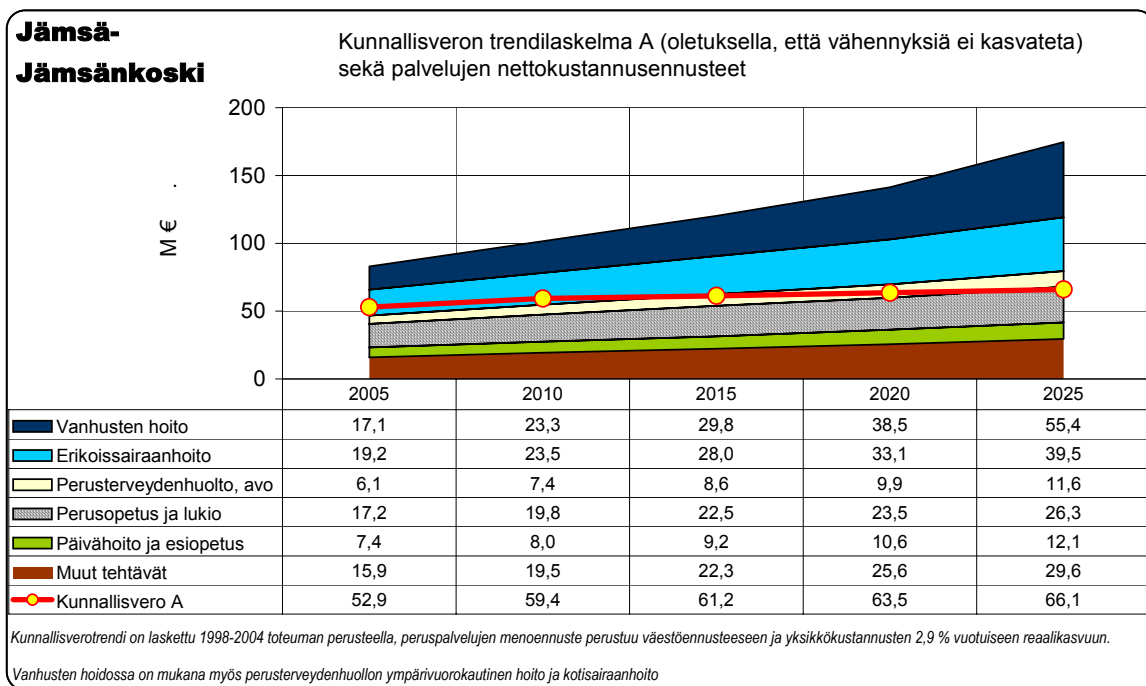

	2 005	2 010	2 015	2 020	2 025
Veroprosentti	18,50	19,00	19,00	19,00	19,00
Kunn.vero kattaa	64 %	62 %	57 %	53 %	47 %
Toimintakate M€	82,9	96,0	107,9	120,1	140,5
Vuosikate M€	1,1	2,5	-3,1	-8,1	-18,3
Vuosikate €/asukas	48	106	-134	-351	-794

Kuva 5: Tuloveron trendilaskelma ja peruspalvelujen kumulatiivinen nettokustannusennuste, M€ (Peruspalvelujen menoennuste perustuu väestöennusteeseen ja yksikkökustannusten 1,8 % vuotuisen reaalisvuun.) Vanhusten hoidossa on mukana perusterveydenhuollon ympärivuorokautinen hoito ja kotisairaanhoito. Tuloveroennuste perustuu 1998 – 2004 tuloverojen kehitykseen)

Kunnallisten palvelujen yksikkökustannusten nousu 1,8 prosenttia muita kustannuksia enemmän tarkoittaa Jämsä-Jämsänkoskella kokonaiskustannusten nousua noin 80 miljoonasta noin 140 miljoonaan vuoteen 2025 mennessä. Kunnallisverot kasvavat alussa, mutta ennustejakson loppupäässä vähemmän.

Seuraavassa on vastaava taulukko kuin edellä, mutta yksikkökustannusten nousuprosentti on 2,9 (edellisessä kuvassa nousuprosentti on 1,8).

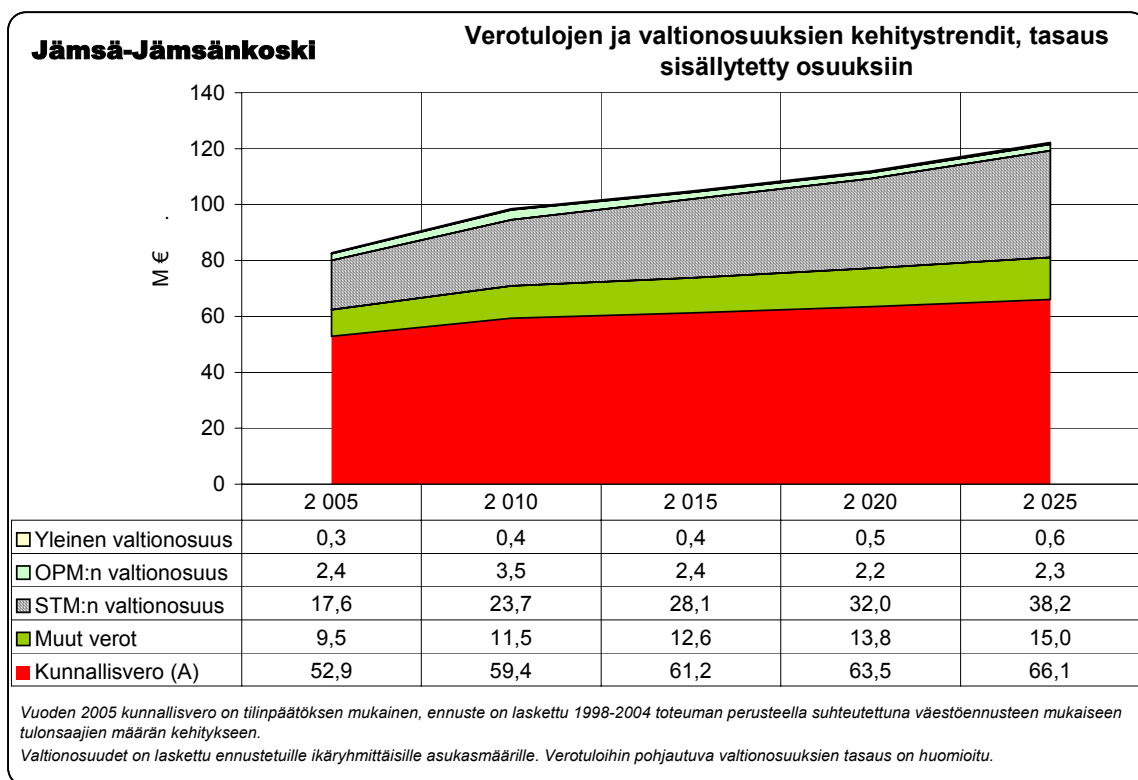

	2 005	2 010	2 015	2 020	2 025
Veroprosentti	18,50	19,00	19,00	19,00	19,00
Kunn.vero kattaa	64 %	58 %	51 %	45 %	38 %
Toimintakate M€	82,9	101,5	120,4	141,3	174,5
Vuosikate M€	1,1	-1,7	-12,9	-25,0	-45,9
Vuosikate €/asukas	48	-73	-555	-1081	-1985

Kuva 6: Tuloveron trendilaskelma ja peruspalvelujen kumulatiivinen nettokustannusennuste, M€ (Peruspalvelujen menoennuste perustuu väestöennusteeseen ja yksikkökustannusten 2,9 % vuotuisen reaalisvuun.) Vanhusten hoidossa on mukana perusterveydenhuollon ympärivuorokautinen hoito ja kotisairaanhoito. Tuloveroennuste perustuu 1998 – 2004 tuloverojen kehitykseen)

Kunnallisten palvelujen yksikkökustannusten nousu 2,9 prosenttia muita kustannuksia enemmän tarkoittaa Jämsä-Jämsänkoscikella kokonaiskustannusten nousua noin 80 miljoonasta yli 170 miljoonaan vuoteen 2025 mennessä. Jos näin tapahtuu, kunnallisverot kattavat huomattavasti pienemmän osuuden menoista kuin mitä tällä hetkellä.

Seuraavassa kuvassa on tarkasteltu verotulojen ja valtionosuuksien kehitysennusteita Jämsä-Jämsänkoscikella. Tarkastelu on tehty nousuprosentilla 2,9.

Kuva 7: Verotulojen ja valtionosuuksien ennuste, M€
(Tuloverotrendi on laskettu 1998–2004 toteuman perusteella, peruspalvelujen menoennuste perustuu väestöennusteeseen ja yksikkökustannusten 2,9 % vuotuisen reaalisvuun.)

Ennusteen mukaan verotulot ja valtionosuudet kasvavat kokonaisuudessaan nykyisestä noin 80 miljoonasta yli 120 miljoonan. Oletuksena on, ettei valtionosuuksia leikata ja ne kohdistetaan kunnille samoilla periaatteilla kuin tällä hetkellä.

3.1.2 Johtopäätökset talouden kehityksen osalta

Edellä olevien kuvien mukaisesti yksikkökustannusten 1,8 % vuotuisella reaalisella kasvulla Jämsän seudun kuntien yhteenlasketut verotulot ja valtionosuudet kattaisivat käyttötalouden menot noin vuoteen 2015 asti; sen sijaan 2,9 prosentin yksikkökustannusten nousulla näiden suhde muuttuisi negatiiviseksi noin vuonna 2010. Laskelma ei sisällä kehittämiskustannuksia ja investointeja.

Mikäli palvelujen rakennetta ei merkittävästi muuteta, eikä kuntien tulopuolella tapahdu merkittäviä muutoksia, kustannusten ja tulojen välinen epätasapaino jatkuu ja edelleen syvenee. Edellä kuvatutkin ennusteet toteutuvat vain jos palvelutarjontaa sopeutetaan kysynnän (erityisesti ikäryhmien kehityksen) mukaisesti. Palvelutarjonnan sopeuttaminen on erityisen tärkeää väestötappiokunnissa. Mikäli palvelutarjontaan ei tehdä muutoksia tarpeen vähenemisen myötä ja yksikkökustannukset nousevat, ovat ennusteet kuntien osalta huomattavasti huonompia. Siten vaateet talouden tasapainottamiseen kasvavat ja samalla yhteisten resurssien tehokkaammat käyttötavat nousevat esille.

Jos oppilasmäärät suhteessa kunnan koko väestöön ovat pieniä, niin opetustoimen valtionosuuden laskentatapa johtaa siihen, että valtionosuus kattaa ainoastaan hyvin pienen osan opetustoimen kustannuksista. Kuntien omarahoitusosuus on sidottu asukasmääriin eikä oppilasmääriin.

Toiminnan taloudellisten edellytysten turvaamiseksi tulevaisuudessa on arvioitava uudelleen kuntarakennetta ja laajempaa kuntien yhteistyötä palveluissa, ostopalveluja uudentyyppisiä tuotantotapoja ja prosessien tuottavuuden lisäämistä sekä konserniohjauksen tehostamista. Henkilöstön eläköitymisen hyödyntäminen muutoksissa ja osaavan työvoiman saaminen ovat myös osa talousresurssien varmistamista.

3.2 Omaisuuden ja kiinteistöjen järjestelyt

TOIMENPITEET 2008 – 2013

Tarpeetonta omaisuutta (esim. maa-, metsä- ja kiinteistöomaisuutta, jotka eivät ole välttämättömiä palvelujen tuotannossa) myydään ja vuokrataan muualle. Sellainen pääoma, joka ei tuota, laitetaan tuottamaan.

Palveluiden kokoamisella vältetään uutta rakentamista ja palveluiden tarvitsemia tiloja järjestellään yli toimialarajojen. Omaisuuden realisoinnin tuotto voidaan arvioida vuoteen 2013 mennessä noin viideksi miljoonaksi euroksi.

4. Henkilöstö

4.1. Henkilöstö muutoksessa

Yhdistymisvaiheessa ja sen jälkeen työnantaja panostaa henkilöstön sopeuttamiseen suunnitellusti ja organisaation omaa sekä ulkopuolista asiantuntemusta hyväksikäyttäen. Henkilöstöjohtamiseen panostetaan myös luomalla uudet johtamisjärjestelmät ja uudistamalla työprosesseja.

Henkilöstövoimavarat turvataan ennakoimalla työvoiman tarvetta ja tukemalla työssä jaksamista ja edistämällä työhyvinvointia. Samoin eläkekannustinta voidaan käytettäväksi niillä toimialoilla, joilla se on mahdollista niin, että siitä ei synny lisäkustannuksia.

Työhyvinvoinnin edistämistä ja muutoksen hallintaa koskevat henkilöstöpoliittiset tavoitteet ja toimenpiteet sisällytetään erikseen laadittavaan henkilöstöstrategiaan.

Palkitsemista käytetään johtamisen välineenä, joka tukee muuttuvan organisaation strategiaa ja tavoitteita. Palkitseminen on sekä aineellista (palkka ja henkilöstöpalvelut) että aineetonta (palaute, osallistuminen).

Vuonna 2008 käynnistetään kaupunkien palkkaus- ja palvelussuhdeasioiden yhtenäistäminen mm. selvittämällä nykytila, luomalla henkilöstönohjauksen vuosikello, kehittämällä henkilöstönohjaukseen liittyvää tietotekniikkaa, uuden tehtävien vaativuuden arviointijärjestelmän ja henkilökohtainen palkanosa -järjestelmän luomisen aloittaminen.

Vuoden 2008 aikana toteutetaan uuden kaupungin rekrytointiprosessi, johon kiinteästi liittyy myös terveydenhuollon kuntayhtymän henkilöstön siirtyminen osaksi uuden kaupungin henkilöstöä. Henkilöstösuunnittelu kytketään palvelutuotannon suunnitteluun, jolloin on ennakoitava henkilöstön osaaminen ja määrä sekä henkilöstön sijoittuminen palveluprosesseihin.

4.2. Henkilöstön kehittäminen

Muutosjohtamiseen ja henkilöstön kehittämiseen kohdennetaan riittävät aineelliset resurssit. Henkilöstön osaamista kehitetään kaikkien niiden toimenpiteiden avulla, joilla sovitetaan yhteen tehtävien vaatimuksia ja henkilöstön osaamista Muutosprosessin aikana suunnitellaan koulutuspaketit muutoksen kohteena olevalle henkilöstölle. Tarvittaessa koulutuksessa suunnitellaan yksilöllisiä kehityspolkuja.

Erityisinä kehittämiskohteina vuosina 2009 - 2011 ovat rekrytointi ja sijaishallinta (työnantajajamgo, sijaishallinnan yhtenäistäminen ja keskittäminen), koulutuksen hallinta ja osaamisen kehittäminen, työhyvinvointi ja työsuojelu, henkilöstöraportointi sekä henkilöstöpolitiikan strateginen merkitys.

Tavoitteena on laatia valtuustokaudeksi henkilöstösopimus, jossa sovitaan etukäteen taloudelliset resurssit mm. tehtäväkohtaisten palkkojen harmonisointiin ja henkilökohtaisiin harkinnanvaraisiin palkanosiin.

4.3. Yhteistoiminta henkilöstön kanssa

Yhteistoimintamenettely hoidetaan säädösten mukaisesti. Muodollisen yhteistoiminnan lisäksi työnantajan ja henkilöstön välistä luottamusta lisätään jatkuvalla yhteistoiminnalla, joka tapahtuu esimiesten ja alaisten välisessä vuorovaikutuksessa.

5. Hallintorakenteen muutokset ja demokratian varmistaminen

5.1 Yhteistoiminta-alue

Jämsän seudun alueella Jämsä, Jämsänkoski ja Kuhmoinen yhteinen väkiluku on 1.1.2007 n. 26.500 asukasta.

Pelkästään Jämsän ja Jämsänkosken yhteinen väkiluku n. 23.400 asukasta riittää perusterveydenhuollon ja siihen läheisesti liittyvien tehtävien hoitamiseksi tarvittavan yhteistoiminta-alueen muo-

dostamiseen (vähintään n. 20 000 as.). Jämsän ja Jämsänkosken kaupunkien yhdistymisen myötä yhdistetään kaupunkien sosiaali- ja terveystoimet, mikä merkitsee terveydenhuollon kuntayhtymän lakkauttamista. Kuhmoisten kanssa neuvotellaan sellainen toimintamalli, joka täyttää lain vaatimukset ja antaa kuhmoislaisille tasavertaisesti tarvittavat perusterveydenhuollon ja siihen läheisesti liittyvän sosiaalitoimen palvelut.

Ammatillisen peruskoulutuksen hoitamiseen Jämsän seudun väkiluku ei riitä (vähintään n. 50 000 as.). Ammatillisen peruskoulutuksen järjestämisalueen muodostamiseksi neuvotellaan Jyvässeudun kanssa. Jyväskylän ja Jämsän koulutuskuntayhtymät yhdistyvät hallinnollisesti 1.1.2009 alkaen. Sekä Jyväskylässä ja Jämsän seudulla on ammattiopisto (JAO). Yhdistyminen toteutetaan taseiden mukaan kirjanpitoarvoilla. Peruspääoma muodostuu siten, että Jämsän seutu omistaa nykyisen omistuksensa suuruisen osuuden. Uusi kuntayhtymä ostaa tukipalvelut pääosin paikallisilta toimijoilta.

5.2 Laajan väestöpohjan alue

Laajan väestöpohjan alue on Keski-Suomen maakunta ja erikoissairaanhoidossa Keski-Suomen sairaanhoitopiiri, joka esittää kunnille perussopimuksen muutosta, jolla kehitysvammaisten erityishuollon järjestämisvastuu siirretään sairaanhoitopiirille. Nykyiset tuotanto-organisaatiot säilyvät ja ainoastaan hallinto siirtyy sairaanhoitopiirille, elleivät kunnat halua muuttaa myös tuotanto-organisaatioita.

5.3 Poliittinen johtaminen ja kuntalaisten osallistuminen

Uuden Jämsän poliittinen johtaminen perustuu kuntalain mukaiseen edustukselliseen demokratiaan ja suorilla vaaleilla valittujen valtuutettujen korostuneeseen päätösvaltaan. Tässä vaihtoehdossa puretaan mahdollisimman paljon sellaisia rakenteita, joissa päätöksenteko tapahtuu muutoin kuin vaaleilla valittujen toimesta.

Kuntalaisten osallistumista edistetään palautejärjestelmien luomisella ja lähidemokratian rakenteita luomalla kyliin ja taajamiin.

5.4 Johtamisen järjestäminen

Johtamisen roolit, vastuut ja menettelyt järjestetään mahdollisimman kattavasti toimintaprosessien muotoon. Lisäksi kullekin päätöksiä tekeväälle elimelle määritellään rakenne ja toiminnan puitteet.

Tyypillisesti vuosittain toistuviin prosesseihin sisällytetään vaiheet: suunnittelu, toimeenpano, seuranta ja arviointi. Luottamushenkilöt osallistuvat toimintaan siinä vaiheessa, kun toteutuneen arvioinnin jälkeen suunnitteluvaiheessa asetetaan uusia tavoitteita. Vuosikellon mukaan etenevien toimintaprosessien alueilla käsitellään mm. visio ja strategiset tavoitteet, strategian toimeenpano, päätöksien tekemisen ja delegoinnin periaate, tilaaja-tuottajamallin mukaiset sopimukset, asiakas- ja sidosryhmäsuhteet, toiminnan ja laadun johtaminen sekä henkilöstön ja talouden johtaminen

Epäsäännöllisesti ilmenevien yhteisesti päätettävien asioiden toimeenpanoa ja seuranta varten asetetaan elimiä siten, että hyvän hallinnon vaatimusten ja tarkoituksen mukaisuus varmistuu. Tällaisia päätöksiä tekeviä elimiä ovat valtuusto, kaupunginhallitus, lautakunnat, johtokunnat ja johtoryhmä.

Yksittäisten ratkaisujen tekeminen asetettujen linjausten ja periaatteiden mukaan annetaan mahdollisimman pitkälle yhden viranhaltijan päätettäväksi. Kun ratkaisun tekeminen ei ole erityisistä syistä yhden henkilön tehtävissä, asian käsittely vaiheistetaan riittävästi eri viranhaltijoille.

Sisäisen valvonnan menetelmin varmistetaan suunnitelmista tai linjauksista poikkeamien tunnistaminen ja tarvittavien korjaavien toimien alullepano päätöksen tehneessä elimessä.

6. Palvelujen järjestäminen

6.1 Perusterveydenhuolto ja sosiaalipalvelut

6.1.1 Palvelujen järjestämisen tavoitteet ja periaatteet

Kunta- ja palvelurakennemuutoksen puitelain väestöpohjavaatimuksena on, että kunnan tai yhteistoiminta-alueen, joka huolehtii perusterveydenhuollosta ja siihen kiinteästi liittyvistä sosiaalitoimen tehtävistä tulee olla vähintään noin 20 000 asukasta.

Jämsän ja Jämsänkosken kaupunkien yhdistyessä ja Kuhmoisten kunnan jäädessä itsenäiseksi muodostetaan uuden Jämsän kaupungin ja Kuhmoisten kunnan yhteistoiminta-alue, joka tuottaa tai järjestää yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Jämsän kaupunki toimii isäntäkuntana ja palvelujen tuottaminen/järjestäminen organisoidaan tilaaja-tuottajamallin mukaisesti. Palvelujärjestelmän uudistamisessa huomioidaan kaikki Kuhmoisten kunnan alueella oleva palvelukapasiteetti.

Palvelut järjestetään ja tuotetaan asiakaslähtöisesti, kustannustehokkaasti ja laadukkaasti yhteistoiminta-alueella. Sosiaali- ja terveystoimi siirtyy yhteiseen laatujärjestelmään.

Palvelujen saavutettavuutta edistetään mm. kokoamalla seutukunnan nykyisin hajanaiset voimavarat yhteisen johdon alle. Peruspalveluista ja erityispalveluista järjestetään kokonaisvaltaiset palvelukokonaisuudet tuotteistamalla palvelut ja tuotteet läpinäkyvämmiksi ja lisäämällä niiden vertailtavuutta. Palvelut seutukunnalla tuotetaan nykyistä tasapuolisemmin sujuvammilla palveluprosesseilla ja paremmalla kohdentamisella. Palveluja järjestetään kuntalaisille ns. yhden luukun periaatteella. Asiakkaan mahdollisuuksia osallistua itseään koskevaan päätöksentekoon ja vaihtoehtojen selvittämiseen lisätään.

6.1.2 Palvelujen järjestäminen uudessa kaupungissa

Palvelut organisoidaan lähipalveluina tai keskitettyinä palveluina.

Lähipalveluilla tarkoitetaan tässä sellaisia palveluja, jotka ovat saatavilla kuntalaisen lähiympäristöstä tai jotka tuodaan asiakkaan kotiin. Perus- ja lähipalvelut ovat paljolti sama asia ja ne ovat yleensä sellaisia, joita koko väestöryhmä tarvitsee ja käyttää tai ne ovat koko väestöryhmän käyttöön tarkoitettuja.

Keskitetyillä palveluilla tarkoitetaan tässä sellaisia palveluja, joiden käyttö perustuu yksilön tai pienen ryhmän erityiseen tarpeeseen, eikä niitä kannata tai ei pystytä tuottamaan hajautetusti, jos se samalla edellyttää harvoin tarvittavaa erityisosaamista.

Esimerkkeinä eri tulosalueilta voidaan mainita mm. seuraavaa: Vanhusten palvelut: lähipalveluja ovat kotihoito, vanhustentalot ja tavalliset palvelutalot. Keskitettyjä palveluja ovat mm. vanhainkodit, dementiakodit, ja tehostettu palveluasuminen. Sosiaalityö ja vammaispalvelu ovat kokonaan keskitettyä palvelua.

Lääkintäteknikka
Fysioterapia
Välinehuolto
Erityishoitajat
Osastosihteerit

6. Ympäristöterveydenhuolto Terveysvalvonta
Eläinlääkintä

7. Erikoissairaanhoido Jokilaakson sairaala
Ostopalvelut

6.1.3 Toimintojen yhdistyessä saavutettava toiminnallinen ja taloudellinen hyöty

Maisema I –hankkeen johtopäätöksissä todetaan, että yhdistetyllä sosiaali- ja terveydenhuollolla on saavutettavissa merkittäviä rationalisointihyötyjä. Valtakunnallisten vertailutietojen mukaan talouden tehostamisvara on yli kymmenen miljoonaa euroa vuodessa. Rakenteellisten tekijöiden takia Jämsän seudulla tehostamisen vara on noin kuusi miljoonaa euroa, mikä on mahdollisuus saavuttaa vuoteen 2013 mennessä. Tavoitteita on jo alettu toteuttamaan mm. lisäämällä terveyskeskuksen akuuttivuodeosastohoitoa ja vähentämällä vastaavasti sisätautiosastopaikkoja.

Tärkein tavoite on saada aikaan merkittäviä rationalisointihyötyjä palvelutuotantoon, toimintaprosesseihin ja hallintoon. Tilaaja-tuottajamallin käyttöönotolla parannetaan tuotteistuksen kautta hintatietoisuutta, tuotteiden ja palvelujen vertailtavuutta, kilpailukykyä ja vaihtoehtoisia palvelujen järjestämistapoja. Lisäksi selvitetään mahdollisuudet löytää yksityinen yhteistyökumppani.

Rationalisointitavoitteisiin pyritään jatkossa mm. vähentämällä pitkäaikaishoitopaikkojen suhteellista osuutta hoitopaikoista kehittämällä asumispalveluja ja kotiin annettavia palveluja. Lisäksi Jämsässä tarjottava erikoissairaanhoido erikoistuu omiin vahvuusalueisiin ja tavoittelee volyymin kasvua. Taloudellisiin tavoitteisiin pääsemiseksi tulee myös pystyä luopumaan sellaisista kirurgisista palveluista, joihin ei saada riittävää volyyminä. Kustannustehokkuutta parannetaan leikkausten jälkeisten hoitajaksojen lyhentämisellä.

Hoitoon ottamiskriteerien yhteisellä määrittelyllä päästään tehokkaampaan henkilö- ja muiden resurssien kohdentamiseen. Koko sosiaali- ja terveystoimen henkilöstöresurssien uudelleen kohdentamisella voidaan purkaa päällekkäisyyksiä.

Kotona asumisen tukemista lisätään ja kehitetään. Se tarkoittaa käytännössä mm. ennaltaehkäisevän työn ja kuntoutuksen lisäämistä, dementoituvien kotonaan pärjäämisen ja sosiaalisen tuen kehittämistä, vanhusneuvolatoiminnan ja palveluohjauksen kehittämistä.

Vanhusten kotona ja/tai palvelutaloissa asumisen tukeminen ja uusinvestointitarpeiden parempi hallitseminen edellyttää vanhusten asumismallin uudelleen määrittelyä ja sen tiiviimpää kytkemistä koko yhdyskuntarakenteen kehittämiseen.

6.2 *Sivistys-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut*

6.2.1 Palvelujen järjestämisen tavoitteet ja periaatteet

Sivistystoimen palvelukokonaisuus muodostuu kasvatus- ja opetuspalveluista, kulttuuri- ja elämänlaatupalveluista sekä hallinto- ja talouspalveluista, jotka yhdessä muodostavat toimivat ja kehittyvät, taloudellisesti järjestetyt, moni-ilmeiset ja aloitteelliseen yhteistyöhön perustuvat sivistyspalvelut.

Perusopetuksen järjestäminen on kaupungin keskeinen ja lakisääteinen peruspalvelutehtävä. Se muodostaa perustan kaupunkilaisten oppimiselle, kasvuille ja kehitykselle.

Kaupungin elinvoimaisuuden, kilpailukyvyn ja kehittämisen näkökulmasta toimialan keskeisiä tehtäviä ovat toisen asteen yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen ja aikuiskoulutuksen sekä ammattikorkeakoulutuksen kehittäminen alueella. Toisen asteen koulutuksen keskinäisen yhteistyön edistäminen, tiivistäminen ja syventäminen on alueen koulutukselle kilpailukykytekijä.

Jämsän seudun ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä fuusioidaan 2009 vuoden alusta lukien Jyväskylän ammatillisen koulutuksen kuntayhtymään. Kaupunki edistää käytettävissä olevin keinoin Jyväskylän ammattikorkeakoulun Jämsän kehittämissyksikön monialaista kehittämistä osaavan työvoiman saatavuuden turvaamiseksi

Kulttuuri- ja elämänlaatupalveluiden perusta on kuntalaislähtöisyys. Kulttuuri- ja elämänlaatupalvelut lisäävät kuntalaisten hyvinvointia ja viihtyvyyttä, tukevat kaupungin elinkeino- ja matkailustrategian toteuttamista sekä edistävät jo olemassa olevien työntekijien työvoiman rekrytointia.

Palveluja tuotetaan sivistystoimessa lähipalveluna ja keskitettyinä palveluina. Keskitetyillä palveluilla tarkoitetaan joko palvelun alueellista keskittämistä tai palvelun kokonaan keskittämistä.

Sivistystoimen lähipalvelut pyritään tuottamaan alueellisesti hajautettuna mahdollisemman lähellä asiakasta. Palveluja tuotetaan perustasoisesti perustason tiloissa, alueilla ja välineillä.

Keskitettyjen palvelujen tuotannossa henkilöstön osaaminen ja riittävyys sekä tarkoituksenmukaiset ja laadukkaat tilat, alueet ja välineet turvataan keskittämällä palvelutuotantoa alueellisesti tai kokonaan.

Kasvatus- ja opetuspalvelut

Kasvatus- ja opetuspalvelut muodostuvat lasten päivähoidosta ja esiopetuksesta, perusopetuksesta ja koululaisten iltapäivätoiminnasta, toisen asteen koulutuksesta sekä edellisiin liittyvästä oppilas- ja opiskelijahuollosta (koulupsykologi, koulukuraattori, kouluterveydenhuolto).

Lähipalvelut:

- perusopetuslain mukainen yleisopetus luokilla 1-6
- päivähoito
-

Keskitetyt palvelut:

- luokkamuotoinen erityisopetus, erikoistunut erityisopetus
- kieliohjelman mukainen ylimääräinen kielitarjonta
- perusopetuslain mukainen yleisopetus luokilla 7-9
- toisen asteen koulutuspalvelut
- opiskelun erityiset tukipalvelut

- esiopetus
- koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta
- erityispäivähoito

Kulttuuri- ja elämänlaatupalvelut

Kulttuuri- ja elämänlaatupalvelut muodostuvat kirjaston tarjoamista palveluista, musiikki- ja työväenopistotoiminnasta sekä liikunta-, kulttuuri- ja nuorisotoimen kaupungin itse järjestämistä palveluista, edellytysten luomisesta liikunta-, kulttuuri- ja nuorisotoiminnalle sekä kaupungin kolmannelta sektorilta ostamista tai tukemista palveluista.

Kulttuuri- ja elämänlaatupalvelujen lähipalvelujen järjestämisessä, toimintaedellytysten luomisessa ja tukemisessa otetaan erityisesti huomioon lapset ja nuoret sekä ikäihmiset. Kulttuuri- ja elämänlaatupalvelujen lähipalvelujen valikoima ja mahdollisuudet ovat kapeammat kuin keskitetyissä palveluissa.

Kulttuuri- ja elämänlaatupalveluja voidaan uudistaa kehittämällä palveluprosesseja, purkamalla päällekkäisyyksiä ja keskittämällä palveluja. Kulttuuri- ja elämänlaatupalvelujen laadullista kärkeä tuoteistamalla voidaan lisätä markkinaehtoista kysyntään perustuvaa tuotantoa. Tämä tuotanto tuo lisärahoitusta palvelujen uudistamiseen.

Hallinto- ja talouspalvelut

Hallinto- ja talouspalvelut muodostuvat mm. palvelujen suunnittelu-, seurantajärjestelmien kehittämisestä, talous- ja henkilöstöhallinnon tilaajatehtävistä, organisaation johtamisesta ja kehittämisestä sekä henkilöstön osaamisen tukemisesta ja koulutuksesta. Hallinto- ja talousosaaminen korostuvat ja erityisesti tilaaja-tuottajamalliin siirryttäessä.

Kaupungin joukkoliikenteen kehittäminen ja hoito keskitetään sivistyspalvelukeskuksen alaisuuteen.

6.2.4. Palvelujen järjestäminen uudessa kaupungissa:

Perusopetus:

Kouluverkko perustuu kohtuulliseen yhdenvertaisuuteen ja tarkoituksenmukaisuuteen oppilaan opetukseen käytettävien resurssien, opetuksen laadun ja opiskelun olosuhteiden osalta.

Koulun ylläpidon hyväksyttävä minimioppilasmäärä on 25 oppilasta (kaksi vuotta) (tilastointipäivän 20.9. mukainen ennuste; ml. esioppilaat, jos koulun opetusryhmässä)

- minimioppilasmäärä näkemyksellinen asia; ei yhtä oikeaa tai väärää
- vrt. ryhmäkoko isot koulut
- vrt. luokkamuotoisen erityisopetuksen ryhmäkoko.

Hyväksyttävän koulun ylläpidon minimioppilasmäärän määrittämisestä huolimatta kouluverkkoa tarkastellaan kuitenkin kokonaisuutena, missä otetaan huomioon

- 1) oppilasennusteet
- 2) oppilaskohtainen resurssi, johon kuuluu palkkauskustannukset, kiinteistön ylläpidon kustannukset, kuljetuskustannukset, oppilaan opetukseen liittyvät materiaalikustannukset
- 3) koulumatkaan käytettävä aika ja koulureitin turvallisuus
- 4) pedagogisesti perusteltujen opetusryhmien muodostuminen
- 5) koulukiinteistön edellyttämistä investoinneista aiheutuvat kustannukset.

Yksiopettajaisia kouluja ei ylläpidetä.

Esiopetuksen järjestäminen lähipalveluna edellyttää, että palvelu voidaan järjestää luontevasti ja taloudellisesti osana muuta lähipalvelua, esim. koulun perusopetusryhmässä.

Toisen asteen koulutus:

Lukiokoulutus on kokonaisuudessaan keskitetty palvelu ja sen järjestämisen kriteerinä uudessa kaupungissa ovat:

- 1) toisen asteen yhteisten tavoitteiden ja yhteistyön mahdollistava tehokas opetuksen rakenne sekä tehokas henkilöstöresurssin ja kiinteistöjen käyttö
- 2) kustannustehokkuus suhteessa muihin vastaaviin lukiokoulutuksen järjestäjiin
- 3) opetuksen laadullinen kilpailukykyisyys maakunnallisesti ja valtakunnallisesti.

Tavoitteena on, että lukiokoulutus ja ammatillinen opetus keskitetään toisen asteen kampukseksi.

Kaupungin lukio voi ottaa huolehtiakseen toisen kunnan alueella toimivasta lukiokoulutuksesta vain siinä tapauksessa, että lukiokoulutuksen sijaintikunta vastaa täysimääräisesti koulutuksen kustannuksista, eikä ylläpidon organisointi aiheuta haittaa päälukion toiminnalle tai sen johtamiselle.

6.2.5. Toimintojen yhdistyessä saavutettava toiminnallinen ja taloudellinen hyöty

Kouluverkko

Esitettyjen kriteereiden perusteella uuden kaupungin kouluverkkoa tullaan arvioimaan jatkuvasti.

Jämsän keskustan alueen kahden alakoulun, Jokivarsi ja Vitikkala, oppilasmäärä on ennusteiden mukaan laskemassa: Jokivarressa nopeammin ja Vitikkalassa hieman hitaammin. Jokivarren kouluun on sijoitettavissa jo syksystä 2008 vuoteen 2005 verrattuna n. 50 oppilasta ilman, että ryhmäkoot kasvaisivat lv. 2005 - 2006 suuremmiksi. Kustannuksina tämä on vuositasolla n. 200.000 - 250.000 euroa. Nykyisten oppilaaksi ottoalueiden tarkistus Jämsän ja Jämsänkosken rajoilla Hopsussa ja Vekkulassa mahdollistaisi entisen Mustingan koulun oppilaiden ja joidenkin nykyisin Sepolassa tai Juokslahdella käyvien oppilaiden koulunkäynnin Jämsänkoskella. Kuljetuskustannuksissa voitaisiin säästää muutamia kymmeniä tuhansia euroja/lukuvuosi ja oppilaiden matkat lyhenisivät ajallisesti n. 15 min – puoli tuntia / päivä.

Lukio

Tavoitteeksi kirjattu lukion ja ammattiopetuksen yhdistäminen toisen asteen kampukseksi tuottaa säästöä bruttomenoissa arviolta 620 eur/opiskelija, vuotuinen säästö (opetus- ja hallintomenoissa) n. 130 000 euroa.

Toiminnallisia hyötyjä yhden toimipisteen mallissa saavutetaan mm. henkilörakenteessa (rekrytointi, yhteiset opettajat, selkeämmät johtamisjärjestelyt, eläköitymisten hyödyntäminen), suuremmassa yksikössä kurssitarjonta on nykyistä laajempaa, yhdistelmätkintoa suorittavien integrointi nykyistä helpompaa, suurempi yksikkö on opiskelijoille houkuttelevampi, olemassa olevien resurssien (tilat, välineet, henkilöstö) tehokkaampi käyttö, mahdollisuus panostaa kehittämishankkeisiin, opetus-suunnitelmat yhdenmukaiset, jne.

Keskittyminen muuttaa nykytilannetta, kun lukiokoulutus on ollut lähipalvelu. Osalla oppilaista koulumatka pitenee, mikä aiheuttaa vaatimuksia julkiselle liikenteelle, liikennejärjestelyjen sujuvuus tulee varmistaa. Koulumatkan piteneminen nykyisestä saattaa lisätä hakeutumista muihin lukioihin erityisesti reuna-alueilla.

Esiopetus

Jämsänkosken keskustan alakoulut (Mäntykallio ja Korven koulu) ovat muuttumassa oppilasennusteiden mukaan kokonaisuudessaan kolmisarjaisiksi lv 2009 - 2010 tai 2010 - 2011. Tämä merkitsee perusluokkatilojen vapautumista. Tässä yhteydessä on mahdollista huolellisella suunnittelulla siirtää ainakin osa keskustan esiopetuksesta Korven koululle. Tämä mahdollistaa 1) pienten lasten koulu –ajatuksen / joustava koulun aloitus toteuttamisen (esi-alkuopetus) ja 2) päivähoidon tilatarpeiden uudelleen arvioinnin.

Eritvisopetus

Luokkamuotoinen erityisopetus järjestetään alueellisesti keskitettynä Jämsän ja Jämsäkosken taajamissa. Tämä järjestely lisää mahdollisuuksia joustaviin opetusjärjestelyihin ja tilapäiseen oppilaan opiskelun tukemiseen. Tällä voidaan vaikuttaa kustannuskehitykseen, erityisesti avustajapalvelut.

Kirjastopalvelut

Kirjastoauton vuoroajolla voidaan tarjota kirjastopalvelut kattavammin (=palvelujen saatavuus), jolloin on mahdollista luopua kiinteistä lähikirjastopisteistä. Kirjastoautopalvelu on joustava ja se mahdollistaa reitistön muutokset asutuksen mukaan. Lähikirjastojen kokoelmista voidaan muodostaa koulukirjastojen peruskokoelma. Kirjastoauton palveluajat ovat lyhyehköt verrattuna kiinteään lähikirjastoon.

Vuoroajo tehostaa uuden kirjastoauton käyttöä. Kiinteistä lähikirjastoista luopuminen merkitsee vuositasolla n. 10.000 - 30.000 € säästöä kohdentuen lähinnä kirjastotiloihin.

6.3 Tekniset palvelut

6.3.1 Palveluiden järjestämisen tavoitteet ja periaatteet

Teknisten palvelujen kehittämisestä, suunnittelusta ja viranomaistehtävistä vastaa tekninen lautakunta ja yksityistiejaosto. Teknisen toimen osalta tilaaja-tuottajamalliin siirtyminen aloitetaan palveluiden tuotteistamisen ja sisäisen asiakkuuden kehittämisen kautta.

Rakennusvalvontaviranomaisen ja ympäristönsuojeluviranomaisen sekä maa-ainesten oton valvontaviranomaisen tehtävistä vastaa ympäristölautakunta ja sen katselmusjaosto. Ympäristölautakunnan alaisena toimii valvontatoimi.

Palveluista pääosa on sisäistä palvelua, jotka rahoitetaan sisäisillä vuokrilla tai laskutuksella. Osa palveluista on hallinto-, viranomais- ja suunnittelutehtäviä sekä yhdyskuntateknisiä palveluja, jotka katetaan pääosin verorahoituksella. Taksa- ja maksurahoitteiset palvelut, kuten vesihuolto, jätehuolto ja kaukolämpö, tuotetaan liikelaitoksissa ja yhtiöissä.

Tavoitteena on järjestää tekniset palvelut mahdollisimman kustannustehokkaasti ja laadukkaasti.

- Toimintojen organisointi valmistellaan tilaaja – tuottaja mallia soveltaen siten, että saavutetaan kustannustehokkain ja laadukas palvelu kuntalaisille. Palvelumalliin siirrytään vuoteen 2013 mennessä.
- Kaupunkien palvelutuotannon, toimintatapojen, käytäntöjen ja kaikkien taksojen ym. yhdenmukaistamiseen ryhdytään välittömästi

Asukaslähtöisyys ja avoin vuorovaikutus ovat koko toiminnan lähtökohtia. Tavoite on sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä elinympäristö ja yhdyskuntarakenne.

Hyvät ja toimivat tilat ovat edellytys kunnan palveluiden järjestämiselle. Tilakeskuksen tavoitteena on kiinteistöjen ylläpidossa säilyttää kiinteistöjen arvot. Kiinteistön hoidolla pidetään tilat käyttäjien tilaamalla tasolla.

- Kaikista uuden kaupungin kiinteistöistä tehdään kuntokartoitus ja sen pohjalta korjaus- ja kunnossapito-ohjelma.
- Kiinteistöinvestoinnit mitoitetaan ja ohjelmoidaan tilakartoituksen perusteella

Toimiva infra on edellytys koko yhdyskunnan toimintaan ja kehittymiseen. Yhdyskuntatekniset palvelut toteutetaan kustannustehokkaasti ja alueellisesti tasapuolisesti huomioiden kuitenkin asukasmäärät ja asiakastarpeet. Kaupunki huolehtii ja kehittää asemakaava-alueen liikenneympäristöä osana viihtyisää ja turvallista elinympäristöä sekä turvaa haja-asutusalueiden yksityisteiden kunnossapidon.

Yhdyskuntateknisten palveluiden rakentaminen ja kunnossapito organisoidaan uudessa kaupungissa alueellisina yksiköinä Katu- ja tienimistöt tarkistetaan ja laaditaan uusi opaskartta 1.1.2009 mennessä

Rakennusvalvonta

Toimiva rakennusvalvonta mahdollistetaan keskittymällä ydintehtävinä rakennusvalvontaviranomaiselle säädettyihin tehtäviin ja korjausneuvojan tehtäviin. Rakennusvalvonnalle turvataan riittävät resurssit Suomen Kuntaliiton suositusten mukaisella taksapolitiikalla.

Rakennusvalvonnan palvelut ovat saatavilla yhteispalvelutoimistoissa kysynnän ja tarpeen mukaisesti.

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelu hoidetaan yhdistyville resursseilla. Ympäristöterveydenhuollosta vastaa yhteistoiminta-alue, jossa isäntäkuntana on Keuruu. Ympäristönsuojelun palveluja tarjotaan myös yhteispalvelutoimistoissa kysynnän ja tarpeen mukaisesti.

6.3.2 Palvelujen järjestäminen uudessa kaupungissa

Alustavan suunnitelman mukaan tekninen toimi organisoituu seuraavasti:

1. Tekninen palvelukeskus
 - hallinto
 - asuntotoimi
2. Yhdyskuntasuunnittelu
 - kaavoitus (detaljikaavoitus)
 - kunnallistekniikan suunnittelu
 - kiinteistönmuodostus
 - paikkatietopalvelut (mittaus- ja karttapalvelut)
3. Yhdyskuntatekniset palvelut
 - liikenneväylät
 - puistotoimi
 - liikuntapaikat
4. Tilakeskus
 - tilahallinto
 - rakennussuunnittelu
 - rakennuttaminen
5. Varasto- ja varikko (varasto yhdistetään mahdollisesti kaupungin keskusvarastoon, samoin

- hankinnat)
6. Valvontatoimi
- rakennusvalvonta
 - ympäristönsuojelu

Tilapalvelut (kiinteistöhuolto, siivous, ulkoalueet) kokonaisuuden organisointitapa ja sijoittuminen uuden kaupungin organisaatiossa selvitetään vuoden 2008 aikana yhdistymisen käytännön toteuttamisen yhteydessä.

6.3.3 Toimintojen yhdistyessä saavutettava toiminnallinen ja taloudellinen hyöty

Toimien ja resurssien yhdistyminen mahdollistaa palvelujen turvaamisen ja laadun parantamisen osaamisen yhdistyessä. Laajemmat henkilöstöresurssit mahdollistavat myös osaamisessa erikoistumisen. Asiakaspalveluiden saatavuus keskittyy yhteispalvelutoimistoihin ja tarjonta mitoitetaan tarpeen mukaiseksi.

Kustannussäästöä on saatavissa nykyisiä päivystyksiä yhdistämällä.

Omana työnä tekemisen määrää esim. suunnittelu- ja asiantuntijatehtävissä voidaan lisätä varsinkin, mikäli oman organisaation poikkihallinnollista yhteistyötä lisätään ja tilaaja-tuottajamallia sekä sisäistä asiakkuutta kehitetään.

Yhdistyminen tuo mahdollisuuksia kone- ja laitekannan tehokkaampaan käyttöön ja erikoiskaluston hankintaan. Nykyisten raja-alueiden kunnossapidon järjestämisestä on saavutettavissa kustannussäästöjä.

Asuntovuokrataloyhtiöt fuusioidaan mahdollisimman ripeällä aikataululla ja kehitetään vuokra-asuntomahdollisuuksien monipuolista tarjontaa ja tasapainoa, jolloin on mahdollista saada säästöä mm. hallintokustannuksissa.

6.4 Hallinto ja tukipalvelut

6.4.1 Palvelujen järjestämisen tavoitteet ja periaatteet

Uuden Jämsän hallinto- ja tukipalvelut järjestetään tehokkaasti ja nykyaikaisesti uudistamalla toimintaprosesseja, hyödyntämällä tietotekniikan mahdollisuudet ja suuntaamalla henkilöstöresursseja myös uusille painopistealueille kuten viestintä, henkilöstön kehittämistoimet, hankintatoimi ja asiakaspalvelu.

Kokonaisuudessaan kaupungin hallintopalvelujen rakenteita uudistetaan yhteistyössä keskushallinnon ja palvelukeskusten kanssa.

Terveyskeskuskuntayhtymän purkautuessa sosiaali- ja terveystoimen hallintorakenteet ja hallintopalvelut yhdistetään saumattomasti uuden kaupungin hallintokokonaisuuteen.

Asianhallintajärjestelmiä kehitetään ja niiden käyttöä laajennetaan siten, että luottamushenkilöhallinto siirtyy paperittomaan kokousmenettelyyn.

6.4.2 Palvelujen järjestäminen uudessa Jämsän kaupungissa

Kaupungin hallinnolliset palvelut keskitetään Jämsän kaupungintalolle ja sen välittömässä läheisyydessä olevaan virastotalo II:een

Seudun tietohallintopalvelut on vuodesta 2003 lähtien hoidettu seudullisen tietohallintoyhtiön JamIT-Tieto Oy:n toimesta. Keskitetyt kirjanpito- ja palkkahallinnon palvelut on siirretty vuoden 2008 alusta lukien yhtiön hoidettavaksi. Yhtiö sijoittuu Jämsänkosken kaupungintalolle siellä toteutettavan saneerauksen jälkeen. Palvelukeskuksen roolia selkiytetään ja yhteistyötä sekä toimintojen rajapintoja peruskunnan kanssa kehitetään tilaaja-tuottaja –mallin mukaisesti.

Puhelinvaihdepalvelut yhdistetään toiminnalliseksi kokonaisuudeksi siten, että turvataan hyvä asiakaspalvelu kaikissa tilanteissa.

Yhteispalvelutoimintojen kehittäminen

Yhdistyneen kaupungin yhteispalvelutoimistoista kehitetään laadukkaita yleisneuvontapalveluja tuottavia yksiköitä, jotka täyttävät pitkälti kuntalaisten päivittäisen asioinnin tarpeet. Yhteispalvelut tuoteistetaan palvelukokonaisuudeksi, jota hoitaa yhteispalvelutiimi. Yhteispalveluun järjestetään tiilat ja vastaanottoajat myös tarvittavien erityispalvelujen saatavuuden varmistamiseksi (esim. sosiaalitoimi, yritysneuvonta, rakennusvalvonta, jne.)

Yhteispalvelutoimistot sijoittuvat Jämsän kaupungintalon aulaan, Jämsänkosken nykyisen kaupungintalon aulaan sekä Hallin ja Länkipohjan taajamiin. Palveluaikoja sovitetaan ottamalla huomioon taajaman koko ja etäisyys kaupungin keskustaan

Yhteispalvelujen kehittämisessä huomioidaan riittävät henkilöstöresurssit (sijaisuudet, työpisteiden kierto, aukioloajat, jne). Strategisten painopistealueiden mukaisesti panostetaan asiakaspalvelun kehittämiseen nimeämällä erityinen asiakaspalvelupäällikkö, jonka tehtävät määritellään tarkemmin uuden kaupungin organisaatiota määriteltäessä.

Arkistot

Jämsän kaupungin päätearkistot keskitetään kaupungintalolle, Kuoreveden koululle (yhteispalvelu) sekä Jämsänkosken virastotalolle. Terveystieteiden arkistot sijoittuvat jatkossakin terveyskeskuksen yhteyteen.

Vaalit

Uuden kaupungin äänestysalueet muodostetaan tehokkuus, toiminnallisuus ja vaalisalaisuus huomioiden riittävän suuriksi. Ennakoäänestys järjestetään kaupungin omana toimintona, mikäli kustannukset pysyvät kilpailukykyisinä ja sen avulla voidaan edesauttaa äänestysaktiivisuutta.

Edunvalvonta ja kuluttajaneuvonta

Siirtyvät valtion hoidettaviksi vuoden 2009 alusta lukien. Edunvalvonnan paikallispalvelut järjestetään oikeusaputoimistossa.

Velkaneuvonta

Lääninhallituksen esityksestä tehtävän hoitamisessa siirrytään maakunnalliseen malliin, jolloin palvelut järjestetään Jyväskylän kaupungin toimesta vuoden 2009 alusta lukien. Asiointipäiviä järjestetään myös Jämsässä.

6.4.3. Toimintojen yhdistyessä saatava taloudellinen ja toiminnallinen hyöty

Kaupunkien yhdistyessä voidaan päällekkäiset hallinnolliset rakenteet purkaa, toimintojen järjestäminen laajemmalla alueella mahdollistaa joustavan toiminnan ja turvaa asiakaspalvelut ja olemassa olevat henkilöresurssit voidaan hyödyntää tehokkaasti.

Henkilöstön asiantuntemusta ja ammattitaitoa voidaan hyödyntää laajasti ja toisaalta on mahdollista järjestää ammatillisesti erikoistuneita palveluja, kun asukasohja/käyttäjätalutus on laajempi.

6.5. Kaupungin strateginen suunnittelu ja -maankäyttö

Uuden kaupungin organisaatioon muodostetaan strategisen suunnittelun ja maankäytön yksikkö, joka toimii suoraan kaupunginhallituksen alaisuudessa. Yksikön tehtävänä on vastata kaupunkikonsertin pitkän aikavälin suunnittelusta ja kehittämistoimista. Yksikkö myös vastaa kaupungin yleiskaavoituksesta ja maanhankinnasta sekä toimii mm. asemakaavoituksen tilaajana.

Uuden kaupungin koko alueelle laaditaan rakenneyleiskaava (ei oikeusvaikutteinen), asumisen ja elinkeinojen sijoittumisen Master Plan. Oikeusvaikutteinen taajama osayleiskaava laaditaan akselille Himos - Jämsä – Jämsänkoski. Tavoitteena on laatia rantaosayleiskaava koko uuden kaupungin puuttuville järviolueille ja toteuttaa pohjavesi- ja harjuaalueiden osayleiskaavoitus.

6.6. Ruokapalvelut

6.6.1. Palvelujen järjestämisen tavoitteet ja periaatteet

Uuden kaupungin ruokapalvelukokonaisuus muodostuu tuotanto – ja palvelukeittiöistä sekä hallinnosta. Ruokapalvelut tuottavat terveellisiä ja turvallisia, laadukkaita ja kilpailukykyisiä palveluja omistajalleen. Ruokapalvelujen järjestäminen on kaupungin peruspalvelutehtävien tukipalvelua. Ruokapalveluilla on suuri kansantaloudellinen, -terveydellinen, sosiaalinen ja perhepoliittinen etu.

Yhdistyvän kaupungin ruokapalvelut toimivat vuoden 2009 alusta liikelaitoksena nimenään Jämsän Aterialiikelaitos.

Ruokapalveluja tuotetaan sekä lähipalveluna että keskitettyinä palveluina. Keskitetyillä palveluilla tarkoitetaan joko palvelun alueellista keskittämistä tai palvelun kokonaan keskittämistä. Lähipalvelut pyritään tuottamaan alueellisesti hajautettuna mahdollisemman lähellä asiakasta. Keskitettyjen palvelujen tuotannossa henkilöstön osaaminen ja riittävyys sekä tarkoituksenmukaiset ja laadukkaat tilat ja laitteet turvataan keskittämällä palvelutuotantoa alueellisesti tai kokonaan.

6.6.2. Palvelujen järjestäminen uudessa kaupungissa

Uuden kaupungin ruokapalvelut on jaettu neljään alueeseen: Jämsän-, Jämsänkosken-, Kuoreveden- ja Länkipohjan alueet.

Jokaisella alueella on yksi oma tuotantokeittiö. Kukin tuotantokeittiö toimittaa alueensa kaikki ruokapalvelut: päivähoiton, koulujen, vanhusten ruokapalvelut, työpaikkaruokailun sekä kotiin kuljettavat ateriat. Tuotantokeittiön nimetty ruokapalveluesimies johtaa / vastaa alueensa ruokapalveluista, asiakasyhteistyöstä, tilauksista palvelujohtajan ohjeiden mukaisesti.

Tuotantokeittiöt toimivat keskitettyinä palveluina. Palvelukeittiöt ovat luonteeltaan lähipalveluja

Hallinto:

Hallinto toimii omana tulosityksikkönä Jämsän ateriassa. Hallinnon muodostavat johtokunta ja liikelaitoksen johtaja. Hallinnon osalta jatkovalmistelussa selvitetään se, onko ruokapalvelujen liikelaitos oma liikelaitoksensa vai osana suurempaa liikelaitosta.

Palvelujen järjestämisen kriteerit:

Asiakkaiden kanssa sovitaan yhteisten laatukriteerien ja sopimusten mukaisesti sopivat palvelupaketit siten, että tuotantokeittiöissä tuotetaan sovitusti, tilausten perusteella asiakaskohtaiset ateriat. Tuotantokeittiöissä korostuu henkilöstön tuotantotekninen osaaminen ja laatu. Palvelukeittiöissä viimeistellään ja tarjoillaan ateriat asiakkaalle. Palvelussa korostuu asiakaspalvelulaatu. Palveluista sovitaan kirjallisesti palvelusopimuksilla. Palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti ja hinnat perustuvat valtuuston asettamaan kohtuullisen tuottovaatimukseen.

6.6.3. Toimintojen yhdistyessä saavutettavat toiminnallinen ja taloudellinen hyöty

Ruokapalvelun suuret rakenteelliset muutokset ovat jo seudullisen aiesopimuksen mukaisesti toteutettu, joten suuria taloudellisia hyötyjä ei enää ole saavutettavissa. Toiminnalliset hyödyt tosin tuovat mukanaan myös taloudellista hyötyä.

Toiminnallisia hyötyjä ovat mm.

- Ruokapalvelujen tuotannollinen erikoistuminen mahdollistuu
- Seudullinen, yhteinen ravinto-ohjelmisto mahdollistaa suoritteiden ja tuotteistamisen yhtenäistymisen
- Toiminnan turvaaminen parantuu, koska johdon sijaisuusjärjestelyt tulevat mahdolliseksi.
- Työnkierron mahdollisuus laajenee, sijaisten yhteiskäyttö mahdollistuu ja mahdollistaa sijaiselle yhtenäisemmän sijaisuuden.

6.7. Vesilaitos

6.7.1. Palvelujen järjestämisen tavoitteet ja periaatteet

Uuden kaupungin vesihuoltopalvelut tuottaa Jämsän Vesi liikelaitos. Liikelaitoksen periaatteena on toimia itsenäisesti ja saada tulo-rahoituksella katetuksi toiminnan käyttökulut ja tarkoitus on, että liikelaitos rahoittaa myös kaikki vesihuoltoinvestoinnit.

Tavoitteena on turvata laadukas vesihuolto.

6.7.2. Palvelujen järjestäminen uudessa kaupungissa

Jämsänkosken vesihuoltolaitos yhdistetään Jämsän Vesi liikelaitokseen omilla tasearvoillaan. Vesihuoltoon liittyvät taksat yhtenäistetään 1.1.2009 alkaen.

6.7.3. Toimintojen yhdistyessä saavutettavat toiminnallinen ja taloudellinen hyöty

Toimintojen yhdistyessä saavutetaan toiminnallista hyötyä, kun käytössä on laajemmat henkilöresurssit ja kustannussäästöä on mahdollista saavuttaa esim. päivystysten hoitamisesta.

Jämsällä ja Jämsänkoskella on ollut jo vuodesta 1995 lähtien käytössä vesihuollossa täysin samantyyppiset ja saman toimittajan tekemät kaukovalvontalaitteet.

TALOUSTAULUKOT JÄMSÄ-JÄMSÄNKOSKI

Vuodet 2007-2007 ilman sisäisiä eriä, suunnitteluvuodet sisältävät ne
 Vuosien 2006-2007 tiedot linja-asiakirjasta, vuosi 2008 tämänhetkinen valmisteluvaihe,
 Vuodet 2009-2010 sis.min ennusteiden mukaisesti laskettuna
 Ei huomioitu mitään kuntien yhdist. mahdoll. rationalisointitoimenpiteitä.

	Jämsä+ J-koski		Jämsä+J-koski		
	Tp 2006	Ta 2007	Tae 2008	Ts 2009	Ts 2010
Toimintatuotot	16 879	17 215	29 481	31 406	32 769
Toimintakulut	102 183	111 076	131 615	137 793	142 772
Toimintakate	-85 304	-93 861	-102 134	-106 387	-110 003
Verotulot, josta	64 416	70 107	73 486	77 539	80 077
kunnallisvero	55 274	60 487	63 236	66 533	68 601
kiintiestövero	3 115	3 195	3 484	3 634	3 584
yhteisövero	6 027	6 425	6 766	7 372	7 392
Käyttötalouden valtionosuudet	23 908	27 150	30 642	31 960	33 014
Rahoitus, netto josta	167	-705	-862	-1 493	-1 622
korkokulut	936	1 470	1 966	2 276	2 416
Vuosikate	3 187	2 691	1 925	2 023	1 866
poistot	5 025	5 457	5 775	6 039	6 273
satunnaiset erät		2 557	2 046	1 536	1 024
Tilikauden tulos	-1 838	-209	-1 805	-2 416	-3 383
Poistoero yms netto	294	0			
tilikauden yli-alijäämä	-3 763	-1 544	-1 805	-2 416	-3 383
TUNNUSLUVUT					
Tulovero-%	19	19			
Vuosikate	3 187	2 691	1 925	2 023	1 866
Harkinnanvarainen avustus	599				
Vuosikate - harkinnanvarainen	2 588				
Taseen yli/alijäämä kumul.	-3 105	-3 724	-4 386	-6 802	-10 181
€/asukas	-138	-157	-440	-741	-1 112
Lainamäärä	1 450	1 578	41 362	46 090	49 185
€/asukas			3 954	4 496	4 892
Investoinnit, netto	8 530	13 818	13 482	13 408	11 810
omaisuuden myynti			1 934	7 847	5 488
Asukasluku	22 561	23 724	23 532	23 532	23 532

taulukko ei ota huomioon THKY:n purkamista.
 taulukko ei sisällä kaikkia liikelaitosten rahoitussiirtoja